

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS
isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
nr 2.2.-1/25/28-7

Otsuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Anu Suviste

Otsuse tegemise aeg ja koht 25.08.2025 Tallinnas

Taotluse esitaja Mart Uusjärv
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 5 alusel Andmekaitse Inspektsioon otsustab:

- 1) kooskõlastada andmesubjektide nõusolekuta isikuandmete töötlemine teadusuuringus "Analüüs (paari)suhtevägivalla levikust ja tagajärgedest Eestis" 11.07.2025 taotluses esitatud tingimustel ja mahus, arvestades täpsustatud valimiga¹;
- 2) Sotsiaalministeeriumil esitada algandmete hävitamisakt või kinnituskiri algandmete kustutamise kohta vastavalt taotluse punktile 10.3. hiljemalt 30.06.2026.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

TAOTLUSE ESITAJA SELETUS JA KINNITUSED:

Esitatud otsuse lisas Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED JA SELGITUSED:

1. IKS § 6 lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspektsioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust selles paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.

¹ Sotsiaalteaduslike rakendusuuringute eetikakomitee 26. koosoleku 16.07.2025 protokollis Lisa 1 punktis 3 kinnitab taotleja, et parandatud valimi kirjeldus on järgnev: Antud analüüsi aluseks on kõik 2022. aasta suhteuuringus osalenud 18–74-aastased mehed ja naised. Analüüsis käsitletakse nii kogu valimit kui ka paarisuhtevägivalda kogenud isikute alamhulka, et hinnata vägivalla levimust ning seoseid vägivalla esinemise ja erinevate taustatunnuste vahel.

2. IKS § 6 lõikes 3 on nimetatud tingimused, mida tuleb hinnata enne, kui hakatakse uuringus andmesubjekti nõusolekuta tema isikuandmeid tuvastamist võimaldaval kujul töötlemata. Üheks tingimuseks on, et andmetöötluse eesmärgid ei ole saavutatavad peale tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist. Inspeksioon nõustub, et pärast isikute tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist oleks andmetöötluse eesmärkide saavutamine ebamõistlikult raske. Lisaks on taotluse esitaja hinnanud ja välja toonud ülekaaluka avaliku huvi ning kinnitanud, et töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta isikute kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemääraselt andmesubjektide õigusi.
3. Inspeksioon on käesoleva uuringu kooskõlastamisel arvestanud ka Sotsiaalteaduslike rakendusuuringu eetikakomitee otsusega (komitee 26. koosoleku protokoll 16.07.2025).
4. Andmekaitse Inspeksioon juhib tähelepanu andmekaitsealase mõjuhinnangu koostamise kohustusele tulenevalt IKÜM artiklist 35. Taotluse punktis 9 toodud valimi suurust on menetluse käigus täpsustatud (vt punkt 5) ning sinna kuuluvad kõik esialgses suhteuuringus osalenud isikud, st 10 437 inimest. Uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, mis on oma olemuselt põhiõiguste ja -vabaduste seisukohast eriti tundlikud ja väärivad erilist kaitset. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärgi arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspeksiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis² on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus ning toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele³, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut. Uuringus eriliiki isikuandmete töötlemisel 5000 ja enama inimese kohta, tuleb vastutaval töötlejal läbi viia andmekaitsealane mõjude hindamine.
5. Andmekaitse Inspeksiooni kooskõlastus isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus kehtib tingimustel, mis on toodud 11.07.2025 inspeksioonile esitatud täiendatud taotluses ja arvestades menetluse käigus täpsustatud valimiga järgmiselt: analüüsi aluseks on kõik 2022. aasta suhteuuringus osalenud 18–74-aastased mehed ja naised. Analüüsis käsitletakse nii kogu valimit kui ka paarisuhtevägivalda kogenud isikute alamhulka, et hinnata vägivalla levimust ning seoseid vägivalla esinemise ja erinevate taustatunnuste vahel.
6. Kui uuringu taotluses esitatud tingimused muutuvad, tuleb sellest inspeksiooni teavitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

Lisa:

1. Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus

² <https://www.aki.ee/isikuandmed/juhendid/isikuandmete-tootleja-uldjuhend>

³ <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/611236>